

**Харківський національний університет
радіоелектроніки**

**Кафедра економічної кібернетики та управління
економічною безпекою**

**СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ:
НАУКА, ІННОВАЦІЇ ТА БІЗНЕС-ОСВІТА**

матеріали

III Міжнародної науково-практичної конференції

1 листопада 2022 року

м. Харків, Україна

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ

Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою

**СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ:
НАУКА, ІННОВАЦІЇ ТА БІЗНЕС-ОСВІТА**

**матеріали
III Міжнародної науково-практичної
конференції**

1 листопада 2022 року

Харків 2022

УДК 330.341; 338.24; 005 (06)

С91

Сучасні стратегії економічного розвитку: наука, інновації та бізнес-освіта. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 1 листопада 2022 р.) / За заг. ред. д.е.н., проф. Т.В. Полозової. Харків. ХНУРЕ. 2022. 172 с.

У збірнику містяться матеріали, що були подані на III Міжнародну науково-практичну конференцію «Сучасні стратегії економічного розвитку: наука, інновації та бізнес-освіта» (м. Харків, 1 листопада 2022 року).

Праці науковців охоплюють такі тематичні напрями досліджень: сучасні економічні теорії та історія економічної думки; світове господарство: нові виклики та інноваційні форми міжнародних економічних відносин; єдиний цифровий ринок Європейського союзу; економіка та управління національним господарством; розвиток сучасного підприємництва в умовах впливу та протидії гібридним загрозам; інформаційні технології в бізнесі: електронна комерція та віртуальна торгівля; економіка природокористування та сучасні проблеми охорони навколишнього середовища; демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика; бухгалтерський облік, аналіз і аудит: національні особливості та світові тенденції; сучасні математичні методи, моделі та інформаційні системи в економіці; Україна-ЄС: цифрові інновації для змін; фінанси, страхування та банківська справа; економіка підприємства та корпоративне управління: безпека бізнесу та модернізація бізнес-процесів; інновації в бізнес-освіті.

Результати наукових досліджень, що представлені у збірнику, виконані в межах реалізації НДР і Міжнародних грантів кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою Харківського національного університету радіоелектроніки, а саме: науково-дослідної роботи «Організаційно-економічне забезпечення інноваційного розвитку та економічної безпеки суб'єктів господарювання» (Державний реєстраційний номер 0122U000510); Міжнародного проєкту Еразмус+ «Academic Response to Hybrid Threats» (610133-EPP-1-2019-1-FI-EPPKA2-SBHE-JP); Міжнародного проєкту Еразмус+ «Ukraine-EU: Digital innovations making connections 4 changes» (Erasmus Jean Monnet Module #101047751-EUDI4C).

Для науковців, викладачів, аспірантів, а також фахівців, що займаються дослідженням питань соціально-економічного розвитку та забезпечення економічної безпеки підприємств, галузей, регіонів та країни.

УДК 330.341; 338.24; 005 (06)

Автори є цілком відповідальними за висловлені ідеї, висновки та пропозиції.

Праці відтворюються безпосередньо з авторських оригіналів.

У разі використання матеріалів збірника посилання на авторів і видання обов'язкове.

Розповсюджувати та тиражувати без офіційного дозволу ХНУРЕ забороняється.

© Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою, 2022

© Харківський національний університет радіоелектроніки, 2022

© Колектив авторів, 2022

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет радіоелектроніки
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти
Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України
Департамент економіки і міжнародних відносин Харківської обласної
державної адміністрації
Міжнародний інститут інноваційних освітніх технологій
Асоціація «Міжнародний науково-освітній траст»
Державний університет інфраструктури і технологій
Будапештський університет технологій та економіки, Угорщина
Університет Анже, Франція
Університет національної та світової економіки, Болгарія
Вища школа економіки, менеджменту і публічного адміністрування, Словаччина
The European Academy of Sciences Ltd, United Kingdom
Громадська організація «Nasz Dom», Польща
Громадська організація «Silk Road», Польща
Латвійський університет, Латвія
Університет Бабеш-Больої, Клуж-Напока, Румунія

ЧЛЕНИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Ігор Рубан, в.о. ректора Харківського національного університету радіоелектроніки, д.т.н., професор, Україна.

Тетяна Полозова, завідувач кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою, Харківський національний університет радіоелектроніки, д.е.н., професор, Україна.

Людмила Горохова, директор Української асоціації з розвитку менеджменту та бізнес-освіти, Україна.

Надія Белікова, учений секретар Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України, д.е.н., доцент, Україна.

Петро Лашин, директор Департаменту економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації, Україна.

Валерія Прокопенко, директор Міжнародного інституту інноваційних освітніх технологій, д.е.н., професор, Україна.

Георгій Іоффе, президент асоціації «Міжнародний науково-освітній траст», Україна.

László Vértesy, Dr. habil, PhD jur, PhD oec, Associate Professor, Budapest University of Technology and Economics, Hungary.

David Cayla, PhD, Associate Professor of Economics and Vice-Dean of the Faculty of Law, Economics and Management at Angers University, France.

Kostadin Kolarov, PhD, Associate Professor, Director Institute of Entrepreneurship University of National and World Economy, Bulgaria.

Nadiya Dubrovina, Associate Professor, Csc., PhD, Department of Economics and Finance, Higher School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava, Slovakia.

Svetlana Drobyazko, Doctor of Economics, Professor, President of The European Academy of Sciences Ltd, United Kingdom.

Boguslaw Blicharski, Vice-president NGO «Nasz Dom», Poland.

Jacek Nowak, Member of NGO «Silk Road», PhD, Poland.

Michal Fabuš, Vice-rector for Foreign Affairs, PhD, School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava, Slovakia.

Baibas Šavrīņa, Dr.oec., Professor, University of Latvia, Riga, Latvia.

Adriana Tiron Tudor, Dr., Prof. univ., Babeş-Bolyai University, Cluj-Napoca, Romania.

Ірина Колупасєва, професор кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою, д.е.н., професор, Україна, *модератор конференції*.

Олена Мурзабулатова, доцент кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою, к.е.н., Україна, *секретар конференції*.

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Kharkiv National University of Radio Electronics
Ukrainian Association for Management Development and Business Education
Research Center for Industrial Development Problems of National Academy of Sciences
Department of Economics and International Relations of Kharkiv Regional
State Administration**

**International Institute of Innovative Educational Technologies
International Scientific and Educational Trust Association Non-governmental organization
State University of Infrastructure and Technologies
Budapest University of Technology and Economics, Hungary
University of Angers, France
University of National and World Economy, Bulgaria
Higher School of Economics, Management and Public Administration, Slovakia
The European Academy of Sciences Ltd, United Kingdom
Non-governmental organization «Nasz Dom», Poland
Non-governmental organization «Silk Road», Poland
University of Latvia, Latvia
Babeş-Bolyai University, Cluj-Napoca, Romania**

MEMBERS OF THE CONFERENCE ORGANIZING COMMITTEE

Igor Ruban, Acting Rector of Kharkiv National University of Radio Electronics, Doctor of Technical Sciences, Professor, Ukraine.

Tetiana Polozova, Head of Department of Economic Cybernetics and Management of Economic Security, Kharkiv National University of Radio Electronics, Doctor of Economic Sciences, Professor, Ukraine.

Lyudmyla Gorokhova, Director of Ukrainian Association for Management Development and Business Education, Ukraine.

Nadiia Bielikova, Academic Secretary of Research Center for Industrial Development Problems of National Academy of Sciences, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Ukraine.

Petro Lashyn, Director of the Department of Economics and International Relations of Kharkiv Regional State Administration, Ukraine.

Valeriia Prokopenko, Director of International Institute of Innovative Educational Technologies, Doctor of Economic Sciences, Professor, Ukraine.

Georgii Ioffe, President Association «International Scientific and Educational Trust», Ukraine.

László Vértesy, Dr. habil, PhD jur, PhD oec, Associate Professor, Budapest University of Technology and Economics, Hungary.

David Cayla, PhD, Associate Professor of Economics and Vice-Dean of the Faculty of Law, Economics and Management at Angers University, France.

Kostadin Kolarov, PhD, Associate Professor, Director Institute of Entrepreneurship University of National and World Economy, Bulgaria.

Nadiya Dubrovina, Associate Professor, Csc., PhD, Department of Economics and Finance, Higher School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava, Slovakia.

Svetlana Drobyazko, Doctor of Economics, Professor, President of The European Academy of Sciences Ltd, United Kingdom.

Boguslaw Blicharski, Vice-president NGO «Nasz Dom», Poland.

Jacek Nowak, Member of NGO «Silk Road», PhD, Poland.

Michal Fabuš, Vice-rector for Foreign Affairs, PhD, School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava, Slovakia.

Baibas Šavriņa, Dr.oec., Professor, University of Latvia, Riga, Latvia.

Adriana Tiron Tudor, Dr., Prof. univ., Babeş-Bolyai University, Cluj-Napoca, Romania.

Irina Kolupaieva, Professor of Department of Economic Cybernetics and Management of Economic Security, Doctor of Economic Sciences, Professor, Ukraine, *Moderator of the conference.*

Olena Murzabulatova, Associate Professor of Department of Economic Cybernetics and Management of Economic Security, Candidate of Economic Sciences, Ukraine, *Secretary of the conference.*

ЗМІСТ

Jianping M.

METHODICAL APPROACHES OF ANALYZING CULTURAL LEVELS OF THE PERSONNEL IN A MULTINATIONAL ORGANIZATION..... 9

Kyriy V.V., Lytvynova A.V., Kamenev S.O.

NATURE AND SIGNIFICANCE OF THE IMPACT THE LABOR MARKET FOR INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF THE COUNTRY..... 12

Ovsiuchenko Y.V., Boichenko M.Y., Chidimma Merlin Amadi

SOME QUESTIONS OF USING DRAWING TOOLS OF ASW TO CREATE SCHEMATIC CHARTS IN THE DISTANCE LEARNING..... 15

Peresada O.V., Potomhalova N.V.

ECONOMIC POLICY OF B. KHMELNITSKY..... 18

Гришко С.В., Сидоренко Є.П.

ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ СКЛАДУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ..... 20

Гуца О.М., Довгопол Н.В.

ВЕРБАЛЬНА МОДЕЛЬ ПОБУДОВИ ОПТИМАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СЕРВІСНИХ ПІДПРИЄМСТВ..... 22

Добрунов С.С.

ПРОБЛЕМАТИКА ВІДНОВЛЕННЯ АРТ-БІЗНЕСУ В ПІСЛЯВОЄННІЙ УКРАЇНІ..... 25

Коваль Н.О.

ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ..... 28

Козак К.С.

ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «МЕТРО КЕШ ЕНД КЕРІ УКРАЇНА»..... 32

Костін Ю.Д., Шведкий В.А.

ПІДПРИЄМСТВА ПОСТАЧАЛЬНИКИ В УМОВАХ ЗМІНИ РЕГУЛЯТОРНОГО СЕРЕДОВИЩА ЕНЕРГОРИНКУ..... 34

Курденко О.В., Гриценко А.О.

ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ФІРМИ..... 37

Манаків В.П., Тараненко О.С.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ 3D-ГРАФІКИ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНТЕРНЕТ-РЕКЛАМИ..... 40

Мусієнко В.О., Бабак О.В.

МЕТОДИКА ОЦІНКИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ БАНКУ..... 44

Мусієнко В.О., Добреля А.О.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ..... 47

Пересада О.В., Сопко В.В.

ОСНОВНІ ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ТЕОРІЇ А. МАРШАЛА..... 49

Полозова Т.В., Вешкін Є.П., Худяков Д.Л.

ВИДИ ІНВЕСТИЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ ПІДПРИЄМСТВА..... 51

Полозова Т.В., Задорожний С.В., Гулузаде А.Ф.

СУТНІСТЬ І ФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА..... 54

Попович О.В., Роженко М.В.

НЕДОЛІКИ ОБЛІКУ І СПЛАТИ ПОДАТКУ ФІЗИЧНИМИ ОСОБАМИ-ПІДПРИЄМЦЯМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВДОСКОНАЛЕННЯ НА ПРИКЛАДІ ФОП МІЩЕНКО Б.Л. 57

Прібильнова І.Б., Чемеренко Т.А.

СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ ЯК МЕТОД ОБҐРУНТУВАННЯ РІШЕНЬ..... 60

Пуліна Т.В., Кучма В.І.

УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА..... 63

Синіговець О.М.

ВПЛИВ ГЛОБАЛЬНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ НА ІННОВАЦІЙНУ ПОЛІТИКУ ДЕРЖАВ..... 65

Соколова Л.В., Ескндер Суліаман Салти Аль-Фахор, Галанов О.Р.

ФІНАНСОВА СТАБІЛЬНІСТЬ – ОСНОВА ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА..... 68

Соколова Л.В., Сіденко О.О.

ХАРАКТЕРИСТИКА БЛЮЇ КНИГИ ЯК СУЧАСНОГО МАРКЕТИНГОВОГО ІНСТРУМЕНТУ..... 70

Соколова Л.В., Шаповалов О.В.

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВ У КОНТЕКСТІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ..... 73

Стеблюк Н.Ф., Пугачова А.М.

СПОСОБИ ОРГАНІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ПРОДАЖІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ: МАРКЕТИНГОВИЙ ПІДХІД..... 76

Степаненко С.В.

ІНСТИТУЦІЙНІ ЧИННИКИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ 79

Степанова О.В., Піунова Є.Д.

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ..... 82

Степанова О.В., Степанова Н.С.

ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА: МЕТОДИКА УПРАВЛІННЯ ЇХ ФОРМУВАННЯМ..... 85

Стороженко О.В., Ануфрієв В.В.

ПАРАДОКС СОЛОУ ТА ГІПОТЕЗИ ЙОГО ВИНИКНЕННЯ..... 88

Стороженко О.В., Мороз М.Ю.

ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ ІГОР..... 91

Чеботарьова І.Б., Федотова Т.А.

АНАЛІЗ КОНКУРЕНТІВ ВИДАВНИЦТВА «VIVAT»..... 94

РОЗВИТОК СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ВПЛИВУ ТА ПРОТИДІЇ ГІБРИДНИМ ЗАГРОЗАМ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

у межах реалізації
Міжнародного проєкту Erasmus+
«Academic Response to Hybrid Threats» WARN
(610133-EPP-1-2019-1-FI-EPPKA2-CBHE-JP)

Гришко С.В., Кодрул Р.Е.

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЮ БЕЗПЕКОЮ.....	98
<i>Гришко С.В., Сохіна В.С.</i>	
ВІДМІННІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ.....	101
<i>Гуца О.М., Ізументева Н.В.</i>	
АВТОМАТИЗАЦІЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ.....	103
<i>Даниленко А.М.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ НА ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	106
<i>Кирий В.В., Бузецька К.І., Петренко М.А.</i>	
УДОСКОНАЛЕННЯ МОДЕЛІ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ.....	109
<i>Кирий В.В., Соловей Д.В., Чаговець Ю.В.</i>	
УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ БАНКУ.....	112
<i>Курденко О.В., Бабак О.В.</i>	
МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РИЗИКУ ТА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ЗА УМОВ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....	115
<i>Мусієнко В.О., Дзівінська А.О.</i>	
ЕФЕКТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ.....	118
<i>Полозова Т.В., Прилуцький В.Г., Куценко Ю.А.</i>	
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	121
<i>Полозова Т.В., Філатов Є.В., Кисліченко А.П.</i>	
ПРИНЦИПИ КРЕДИТНОГО МОНІТОРИНГУ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ.....	124
<i>Прокопенко В.Ю.</i>	
МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ПІД ЧАС ВІЙНИ – ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	127
<i>Руденко Д.О., Полозова О.О.</i>	
ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	132

УКРАЇНА-ЄС: ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ ДЛЯ ЗМІН

у межах реалізації Міжнародного проекту

Еразмус+ Жан Моне Модуль

«Ukraine-EU: Digital innovations

making connections 4 changes»

(Erasmus Jean Monnet Module #101047751-EUDI4C)

Co-funded by the
European Union

Kolupaieva I.V., Babak O.V.

**CHALLENGES AND PROSPECTS OF DIGITIZATION OF UKRAINE'S
ECONOMY IN TERMS OF GLOBAL TRANSFORMATION.....** 136

Sheiko I.A., Kurdenko O.V.

DIGITAL WORKPLACE TRANSFORMATION..... 139

Sheiko I.A., Kurdenko O.V.

DIGITAL INEQUALITY AMONG EUROPEAN COUNTRIES AND UKRAINE..... 142

Sheiko I.A., Murzabulatova O.V., Obeid Lara Hodor

ONLINE CROWDFUNDING PLATFORMS IN EUROPEAN UNION..... 145

Sheiko I.A., Murzabulatova O.V., Vozylovskiy D.M.

DEFICIT IN IT STAFF IN EUROPEAN UNION AND UKRAINE..... 148

Sheiko I.A., Pomohalova N.V., Polozov O.B.

DIGITAL BUSINESS COMMUNITIES IN EU..... 151

Sheiko I.A., Tokhtamysh N.I., Shaposhnyk B.V.

**THE ROLE OF DIGITALIZATION IN EUROPEAN MANUFACTURING
INDUSTRY.....** 154

Гришко С.В., Давіденко А.І.

**ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЙ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ
НА ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ.....** 157

Колупаєва І.В., Безсонов С.Ю.

**ІНФОРМАЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНІ ЗМІНИ ОРГАНІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ
В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ.....** 160

Колупаєва І.В., Шитіков М.Ф., Ткаченко А.Г.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ «РОЗУМНИХ МІСТ» 163

Курденко О.В., Дзівінська А.О.

**ВИКОРИСТАННЯ BIG DATA В СУЧАСНИХ УМОВАХ
ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ.....** 166

Помогалова Н.В., Полозов М.О.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ..... 169

Полозова Т.В.,

*д.е.н, професор, завідувач кафедри економічної кібернетики
та управління економічною безпекою,
Харківський національний університет радіоелектроніки*

Філатов Є.В.,

*студент,
Харківський національний університет радіоелектроніки*

Кисліченко А.П.,

*аспірант,
Харківський національний університет радіоелектроніки*

ПРИНЦИПИ КРЕДИТНОГО МОНІТОРИНГУ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ

Одним із найважливіших факторів формування кредитної політики банку є кредитний моніторинг, який являє собою комплекс засобів контролю та управління процесом кредитування банку. Обґрунтований аналіз процесу надання кредиту та моніторинг стану повернення кредиту позичальником є обов'язковими складовими кредитної діяльності банку.

Багато сучасних науковців приділяють даній проблематиці значну увагу та надають визначення поняттю «кредит» (табл. 1).

Аналіз літературних джерел дозволив зробити висновок, що поняття «кредит» так і не набуло на сьогодні єдиного трактування. Це обумовлено тим, що категорія постійно змінюється під впливом економічної політики країни.

Під кредитним моніторингом банку розуміється сукупність інструментів для реалізації контролю протягом процесу кредитування, що спрямована на оптимізацію системи організації кредитної діяльності в банківських установах. Слід зазначити, що механізм реалізації кредитного моніторингу фіксується у відповідних інструкціях і внутрішніх положеннях банку.

Таблиця 1 – Трактування поняття кредиту різними дослідниками

Автор	Визначення
Колісніченко В.Ф.	«Це суспільні відносини, що виникають між економічними суб'єктами у зв'язку з передачею один одному в тимчасове користування вільних коштів на засадах зворотності, платності та добровільності»
Вовк В.Я.	«Позичковий капітал банку у грошовій формі, що передається в тимчасове користування на принципах забезпеченості, повернення, строковості, платності та цільового характеру»
Лагутін В.	«Економічні відносини між кредитором і позичальником, які виникають під час одержання позики, користування нею та її повернення»
Лерой- Міллер Р.	«Надання товарів, послуг або коштів в обмін на обіцянку сплати в майбутньому»
Гальчинський А.	«Відносини, що виникають між кредитором та позичальником з приводу мобілізації тимчасово вільних коштів та їх використання на умовах повернення і платності»
Герасимович А.М.	«Це взаємини між кредитором і позичальником, зворотний рух вартості, рух платіжних засобів за умови повернення, рух позикової вартості, рух позикового капіталу»

Джерело: [1]

Моніторинг кредитних операцій комерційних банків має базуватися основних принципах, що наведені на рис. 1.

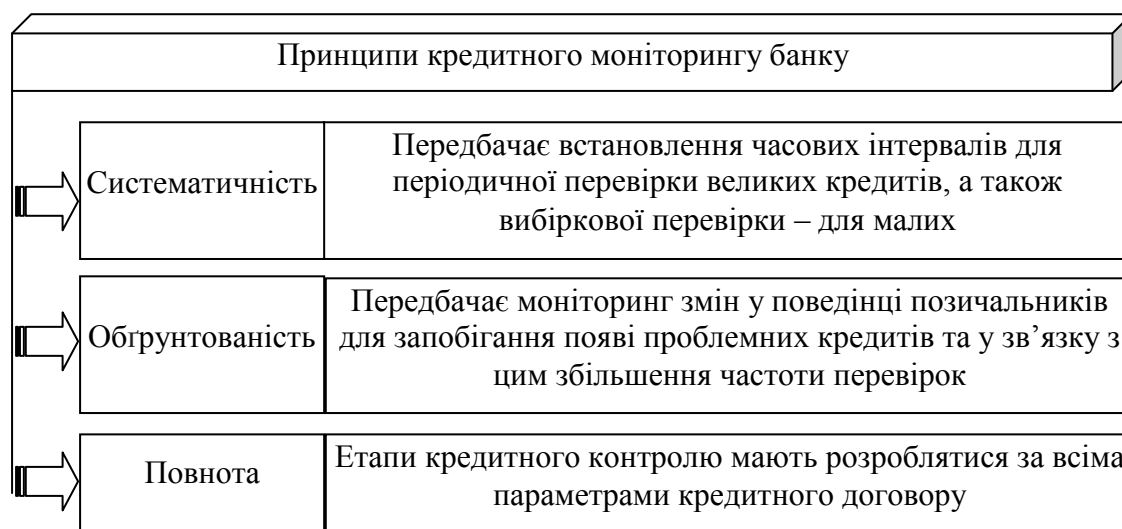

Рисунок 1 – Принципи кредитного моніторингу комерційних банків

Джерело: узагальнено авторами на основі [1-4]

Комерційні банки мають виважено підходити до формування кредитної політики, при цьому забезпечуючи оптимальне співвідношення доходності та ризикованості. Високий ступінь ризику кредитних операцій може призвести до фінансових втрат, тому ефективне управління кредитним ризиком є одним з найважливіших завдань банківського менеджменту.

Сутність кредитного моніторингу, як елементу кредитної політики банку, полягає у контролі за якістю кредитного портфеля, проведення незалежної експертизи, вчасне виявлення негативних відхилень від прийнятих стандартів і завдань кредитної політики банку, обмеженні підвищення кредитного ризику. Вирішення цих завдань має забезпечити ефективний механізм кредитування банківських установ.

Таким чином, процедура кредитного моніторингу комерційних банків має ґрунтуватися на таких принципах, як систематичність, обґрунтованість, повнота, що забезпечить комплексність та підвищення ефективності прийняття управлінських рішень в сфері банківського менеджменту.

Перелік джерел посилання

1. Нечипоренко А. А. Економічна суть банківського кредиту та кредитних відносин. URL: <https://www.sworld.com.ua/konferu5/36.pdf>
2. Грабар І. Кредитні операції: поняття, види й юридичні підстави їх здійснення. *Фінансове право*. 2015. № 4. С. 64-68.
3. Коваленко В. В. Кредитна діяльність банків України: проблеми та перспективи розвитку. Одеса: АТЛАНТ, 2015. 217 с.
4. Гаряга Л. О. Гончарук Т. І., Люзняк М. Е., Чепелюк Г. М. Моніторинг кредитного ризику в контексті управління конкурентоспроможністю банку: монографія; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. Київ: УБС НБУ, 2012. 326 с.

Наукове видання

**СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ:
НАУКА, ІННОВАЦІЇ ТА БІЗНЕС-ОСВІТА**

Матеріали
III Міжнародної науково-практичної конференції

1 листопада 2022 року
м. Харків, Україна

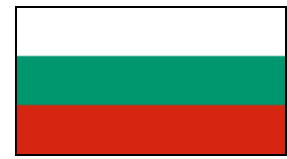
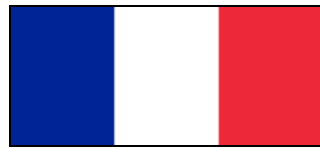
За загальною редакцією
доктора економічних наук, професора Т.В. Полозової

Редактори:
доктор економічних наук, професор І.В. Колупаєва
кандидат економічних наук, доцент О.В. Мурзабулатова

Файл надано:
Харківський національний університет радіоелектроніки,
Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою,
61166, Україна, м. Харків, пр. Науки, 14,
тел. (057) 702-14-90,
e-mail: sser.conf@gmail.com

Підп. до друку 15.11.2022. Формат 60x84 1/16.
Друк цифровий. Ум. друк. арк. 10,12.
Тираж 100 прим. Ціна договірна.

Віддруковано в типографії ФОП Андреев К.В.
61166, Харків, вул. Богомольця, 9, кв. 50.
Свідоцтво про державну реєстрацію
№ 24800170000045020 від 30.05.2003.
ep.zakaz@gmail.com
тел. 063-993-62-73

Kharkiv National University of Radio Electronics

**Department of Economic Cybernetics and Management
of Economic Security**

**MODERN STRATEGIES OF ECONOMIC DEVELOPMENT:
SCIENCE, INNOVATION AND BUSINESS EDUCATION**

Proceedings of the Conference

III International Scientific and Practical Conference

November 1, 2022

Kharkiv, Ukraine